

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľky: **A. M.**, narodená X., bytom V., proti odporkyni: **Sociálna poisťovňa v Bratislave**, Ul. 29. augusta 8, o výšku invalidného dôchodku, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 15. februára 2012 č.k. 5Sd/72/2008-135, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 15. februára 2012, č.k. 5Sd/72/2008-135, **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľka **nemá** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 15. februára 2012, č.k. 5Sd/72/2008-135, podľa § 250q ods. 2 vety prvej Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) potvrdil rozhodnutie odporkyne z 13. decembra 2007 číslo X. v spojení s rozhodnutím z 13. mája 2008 číslo X. a s rozhodnutím zo 7. apríla 2011 číslo X., ktorým podľa § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a podľa § 29 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“) zamietla žiadosť navrhovateľky z 29. septembra 2007 o zvýšenie sumy invalidného dôchodku. Ďalej rozhodla,

že podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení od 26. júna 2010 priznáva navrhovateľke invalidný dôchodok v sume 231,90 € mesačne, ktorý spolu so zákonným zvýšením podľa § 82 zákona o sociálnom poistení od 1. januára 2011 zvýšila na sumu 236,10 € mesačne a súčasne podľa § 263a ods. 5 zákona o sociálnom poistení zaniká nárok na doteraz vyplácaný invalidný dôchodok v sume 171,90 € mesačne s účinnosťou od 26. júna 2010.

V odôvodnení uviedol, že zdravotný stav navrhovateľky posudzovali posudkoví lekári sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne aj za prítomnosti odborného lekára gastroenterológa. V lekárskejších posudkoch a ako v doplňujúcich odborných vyjadreniach z 21. augusta 2008, zo 4. júna 2009, z 11. októbra 2011 a 12. januára 2012 dospeli posudkoví lekári k zhodným záverom, že navrhovateľka nie je invalidná podľa § 29 ods. 3 zákona o sociálnom zabezpečení ale je naďalej čiastočne invalidná podľa § 37 ods. 3 písm. c/ zákona o sociálnom zabezpečení lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je schopná vykonávať doterajšie alebo iné sústavné zamestnanie len za osobitne uľahčených pracovných podmienok. Navrhovateľka je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení so 60% mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie určil posudkový lekár choroby tráviacej sústavy zaradené v kapitole X., oddiel C, položka 2., písm. c/ Prílohy 4 zákona o sociálnom poistení so zvýšením o 10 % za iné zdravotné postihnutia. Krajský súd konštatoval, že zistenia posudkových lekárov neboli spochybnené ani v súdnom konaní, lebo novšie lekárske nálezy, predložené navrhovateľkou nenasvedčovali zhoršenie jej zdravotného stavu. Závery posudkových lekárov súd považoval za odborné, presvedčivé, náležité zdôvodnené a nezistil rozpor medzi ich závermi a zisteným skutočným stavom. Navrhovateľkin čiastočný invalidný dôchodok v sume 171,90 € mesačne podľa zákona o sociálnom zabezpečení je nižší ako priznaný invalidný dôchodok podľa zákona o sociálnom poistení v sume 231,90 € mesačne, preto podľa § 250a ods. 5 zákona o sociálnom poistení nárok na nižší čiastočný invalidný dôchodok zanikol. Rozhodnutie odporkyne pokladal súd za vecne správne.

O náhrade trov konania súd prvého stupňa rozhodol tak, že navrhovateľke nepriznal náhradu trov konania lebo nebola úspešná a úspešnej odporkyňi trovy konania neprislúchajú.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka odvolanie. Namietala, že odporkyňa nedostatočne zistila jej aktuálny zdravotný stav, lebo zdravotné dokumenty, ktoré boli odporkyňi predložila, preukazujú že má nárok na plný invalidný dôchodok. Uviedla, že

zdravotný stav jej nedovoľuje vykonávať zamestnanie porovnateľné so zdravým človekom. Žiadala, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa, zrušil rozhodnutie odporkyne vrátil jej vec na ďalšie konanie, v ktorom jej bude priznaný invalidný dôchodok s mierou poklesu o viac ako 70 %.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť ako vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 250s OSP) bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Podľa § 112 ods. 1 zákona o sociálnom poistení dávka sa prizná alebo sa zvýši odo dňa, od ktorého dávka alebo jej zvýšenie patrí, najviac tri roky spätne odo dňa zistenia, že sa dávka priznala alebo sa vyplácala v nižšej sume, ako patrí, alebo najviac tri roky spätne od uplatnenia nároku na dávku alebo nároku na jej zvýšenie, ak sa dodatočne zistí, že sa dávka

- a) priznala v nižšej sume, ako patrí,
- b) vypláca v nižšej sume, ako patrí,
- c) odoprela neprávom alebo
- d) priznala od neskoršieho dátumu, než od ktorého patrí.

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby na základe lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie (§ 71 ods. 3 a ods. 4 zákona o sociálnom poistení).

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú (§ 71 ods. 6, 7 zákona o sociálnom poistení).

Zo spisov vyplýva, že zdravotný stav navrhovateľky naposledy hodnotila 26. januára 2011 MUDr. D. posudková lekárka sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne ústredie so sídlom v Bratislave. Svoju lekársku správu doplnila na základe dožiadania krajského súdu ešte 11. októbra 2011 a 12. januára 2012.

V lekárskom posudku z 26. januára 2011 táto posudková lekárka sociálneho poistenia zo zdravotnej dokumentácie, predloženej navrhovateľkou, najmä z prepúšťacej správy z hospitalizácie navrhovateľky na I. internej klinike v období od 26. júna 2010 do 15. júla 2010 dospela k záveru, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľky je choroba tráviacej sústavy, tenkého a hrubého čreva, Crohnova choroba, ťažšie štádium s komplikáciami zaradená v kapitole X., oddiel C, položka 2, písm. c/ podľa Prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení, ktorému postihnutiu zodpovedá miera poklesu 60% schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so schopnosťami zdravej fyzickej osoby (z možného rozpätia 60 % - 70 %). V lekárskom posudku posudková lekárka v dostatočnom rozsahu odôvodnila zvolenie dolnej hranice rozpätia miery poklesu ako aj dátum vzniku invalidity, odo dňa prijatia na internú kliniku 26. júna 2010, ktoré bolo aj dôvodom zohľadnenia rozhodujúceho zdravotného postihnutia.

Z dôvodu iných zdravotných postihnutí posudková lekárka sociálneho poistenia navýšila mieru poklesu o 10 % podľa § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení.

Posudková lekárka sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredia ďalšími posudkami z 11. októbra 2011 a z 12. januára 2012 zhodnotila zdravotný stav navrhovateľky po zohľadnení ďalších nálezov z odborných vyšetrení (imunologického, urologického, gastroenterologického) s tým, že z posudkového a klinického hľadiska zotrvala na závere posudku z 26. januára 2011 o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí a aj o určenej miere poklesu pracovnej schopnosti.

Zo zdravotnej dokumentácie odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa zistil, že zdravotný stav navrhovateľky ako i miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť boli posudzované v súlade s § 71 zákona o sociálnom poistení. Zistená miera poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť znamená, že navrhovateľka má zníženú schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou až o 70 %. Posudková lekárka v lekárskej správe tiež uviedla, že navrhovateľka môže vykonávať psychicky a fyzicky nenamáhavú prácu, a to ľahkú prácu v administratíve.

Navrhovateľka ani v odvolacom konaní nepredložila žiadny dôkaz, z ktorého by vyplývalo také hodnotenie jej zdravotného stavu, ktoré by bolo v rozpore s doterajším hodnotením posudkových lekárov sociálneho poistenia. O ich odbornej úrovni, objektívnosti a správnosti záverov posudkových lekárov sociálneho poistenia odvolací súd nemal dôvod pochybovať.

Odvolací súd v tejto súvislosti poznamenáva, že navrhovateľka môže opätovne požiadať odporkyňu o preskúmanie miery poklesu schopnosti alebo o zmenu rozhodujúceho postihnutia a stanovenia novej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ak by v budúcnosti došlo k zhoršeniu jeho zdravotného stavu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozsudok krajského súdu potvrdil podľa § 219 OSP ako vecne správny.

V prejednáwanej veci navrhovateľka nebola úspešná, preto odvolací súd jej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania (§ 250k ods. 1 OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Bratislave 24. apríla 2013

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová